

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบ้านหลวง

คำนำ

เพื่อให้การบริหารงานของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอบ้านหลวง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน อาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๕ มาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับคำสั่งกระทรวงสาธารณสุขที่ ๘๖๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐสำนักงานสาธารณสุขอำเภอบ้านหลวง จึงได้จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙ (๑ เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๓๐ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๙) ไว้เป็นเครื่องมือในการกำกับการดำเนินงานด้านการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบ้านหลวง

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑.	ความเป็นมา	๓
ส่วนที่ ๒.	การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
	วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
	กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
	องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดการทุจริต	๖
	ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๖
	ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๗
	ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง	๘
	ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๑๐
	ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๑๑
	ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๑๔
	ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๑๗
	ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง	๑๙
	ขั้นตอนที่ ๗ การจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง	๒๑
	ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง	๒๓
	ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง	๒๔
ส่วนที่ ๓.	แผนการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	๒๕
ส่วนที่ ๔.	บรรณานุกรม	๒๗

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เป็นเอกภาพในการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยมียุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่จะเป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลตามวิสัยทัศน์ ในปีพ.ศ. ๒๕๘๐ กล่าวคือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศไทย “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ ทั้งการพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดีเก่ง และมีคุณภาพสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ในประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบกำหนดเป้าหมายไว้ว่า ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกำหนดตัวชี้วัดไว้ว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๘๐ ประเทศไทยต้องมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index – CPI) อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ และหรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๗๓ คะแนน (คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน) เพื่อให้บรรลุผลดังกล่าวจึงได้นำผลการประเมิน ITA ไปกำหนดเป็นตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายไว้ว่าหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน ITA ทั้งหมด (ร้อยละ ๑๐๐) ต้องได้คะแนน ๙๐ คะแนนขึ้นไป โดยในระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ได้กำหนดตัวชี้วัดไว้ว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ ประเทศไทยต้องมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index – CPI) อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๓ และหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน ITA ทั้งหมด (ร้อยละ ๑๐๐) ต้องได้คะแนน ๘๕ คะแนนขึ้นไป

เพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International – TI) เผยแพร่ผลคะแนน ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index – CPI) เผยแพร่ผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index – CPI) ประจำปี ๒๕๖๓ ผลปรากฏว่าประเทศไทยได้ ๓๖ คะแนน จากคะแนน เต็ม ๑๐๐ คะแนน ซึ่งไม่เปลี่ยนแปลงจากปี ๒๕๖๒ แต่ในส่วนของอันดับได้ปรับตัวลดลงเป็นลำดับที่ ๑๐๔ จาก อันดับ ๑๐๑ ย่อมสะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยยังต้องแก้ไขปัญหาการทุจริตอย่างเร่งด่วน

ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐบาลกำหนดให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการและต้องได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง ซึ่งการดำเนินการที่ให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน โดยการปลูกฝังให้คนไทยไม่โกง มีทัศนคติและค่านิยมที่ไม่ยอมรับการทุจริตคอร์รัปชัน การไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่รัฐ การปรับปรุงระบบจัดซื้อจัดจ้าง การแต่งตั้ง โยกย้ายข้าราชการ การบริหารราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจให้มีธรรมาภิบาล ควบคู่ไปกับการปรับเปลี่ยนกฎหมายให้มีความทันสมัย และการลงโทษผู้ที่กระทำความผิดอย่างจริงจัง เพื่อให้บุคลากรและภาคประชาสังคมมีจิตสำนึกต่อต้านการทุจริต รวมทั้งมีความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการและการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ

ส่วนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยง

มาตรการป้องกันการทุจริต สามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตการออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร ถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็น หลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาส ที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กร ที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของ การปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือที่ใช้ใน การค้นหาหรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่างๆ ภายในองค์กรที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหา ความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบหรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริต เชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

บริหารจัดการความเสี่ยง เป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงาน ทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลัก ตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยง ล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกัน โดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็น การสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

กรอบการประเมินความเสี่ยง

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่ม ออกประกาศใช้เมื่อปี ค.ศ.๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมามีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้งคือครั้งแรก เมื่อปีค.ศ. ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report – Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ค.ศ.๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปีค.ศ.๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control – Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปีค.ศ. ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบ แนวคิดเดิมของปีค.ศ. ๑๙๙๒

ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่นๆให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้นการควบคุมภายในจึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกัน ฝ่าละอองธุลีและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ

สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ – องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ – คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ – คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ – องค์กร จูงใจ รักษาไว้และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ – องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ – กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ – ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ – พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ – ระบุประเมินความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ – ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ – พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ – ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ – องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ – การสื่อสารข้อมูลภายในองค์กรให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไป
- หลักการที่ ๑๕ – การสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

- หลักการที่ ๑๖ – ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ ๑๗ – ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

สำหรับเอกสารประเมินความเสี่ยงการทุจริตฉบับนี้ จะเน้นตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ องค์ประกอบที่ ๒ หลักการที่ ๘ ในเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นหลัก

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

๑. Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่ามีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
๒. Detective : ฝ่าละอองธุลี สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่องตั้งแต่แรกตั้งข้อสงสัยบางเรื่องที่น่าสงสัย ทำการลดระดับความเสี่ยงนั้น หรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

๓. Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้เคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก(Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริตจะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก
๔. Forecasting : การพยากรณ์ ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้น และป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย

๑. Pressure หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ
๒. Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน
๓. Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ ตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (The Fraud Triangle)

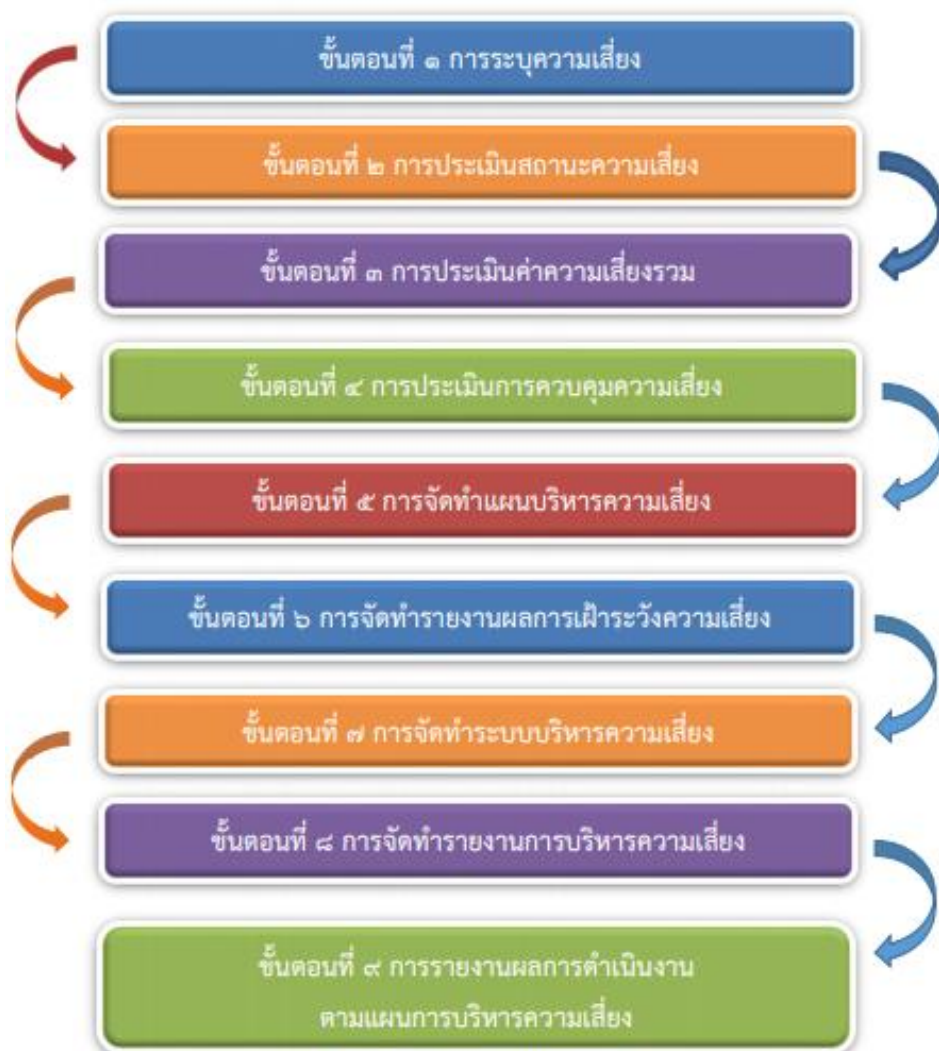
ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

จะแบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากร

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๑ : นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน กระบวนการ การปฏิบัติงาน ของเรื่องที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย

ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง โดยอธิบายรายละเอียดรูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยง เฉพาะขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงการทุจริต และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยง ในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบ ความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่อาจไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้อง คำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว ซึ่งเป็นทั้ง Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยง ทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสูงที่จะเกิดซ้ำหรือมีประวัติมีมานานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ☐ ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☐ ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ☒ ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ / งาน

๑. กระบวนการใช้รถของทางราชการขาดประสิทธิภาพ

หน่วยงาน : กลุ่มงานพัสดุ

ผู้รับผิดชอบ : หัวหน้ากลุ่มงานพัสดุ

๒. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ

หน่วยงาน : กลุ่มงานพัสดุ

ผู้รับผิดชอบ : หัวหน้ากลุ่มงานพัสดุ

๓. การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ

หน่วยงาน : กลุ่มงานการเงินและบัญชี

ผู้รับผิดชอบ : หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป/การเงินและบัญชี

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๑	กระบวนการใช้รถของทางราชการขาดประสิทธิภาพ - การนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้ในกิจธุระของตนนอกเหนือจากงานของทางราชการพร้อมทั้งเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงไปใช้ด้วย - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบ ข้อกฎหมาย ไม่เพียงพอ - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ		✓
๒	กระบวนการบริหารพัสดุยังขาดประสิทธิภาพ - จนท.พัสดุไม่ลงบันทึกการนำวัสดุออกจากคลัง - ขาดการสำรวจความต้องการใช้วัสดุอย่างจริงจัง และไม่มีควบคุมที่ดีพอในหน่วยงาน - การจัดซื้อไม่เป็นไปตามขั้นตอนแห่งระเบียบพัสดุฯ - การตรวจสอบพัสดุประจำปี ไม่ทันตามกำหนดเวลา - บัญชีคุมครุภัณฑ์ไม่ครบถ้วนและไม่เป็นปัจจุบัน		✓
๓	การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ - จนท.ขาดประสบการณ์ด้านการเงิน - การจ่ายเงินไม่สอดคล้องกับแผนจ่ายเงิน - ขาดการวิเคราะห์ความเสี่ยง ก่อนการจ่ายเงินก่อน - การจัดทำรายงานการเงินไม่เป็นปัจจุบัน เนื่องจากภาระงานมีมาก - มีการดำเนินการนอกแผน ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด		✓

ขั้นตอนที่ ๒ การประเมินสถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- **สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- **สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
- **สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- **สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	กระบวนการใช้รถของทางราชการขาดประสิทธิภาพ - การนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้ในกิจธุระของตนนอกเหนือจากงานของทางราชการพร้อมทั้งเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงไปใช้ด้วย - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบ ข้อกฎหมาย ไม่เพียงพอ - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ		✓		
๒	กระบวนการบริหารพัสดุยังขาดประสิทธิภาพ - จนท.พัสดุไม่ลงบันทึกการนำวัสดุออกจากคลัง - ขาดการสำรวจความต้องการใช้วัสดุอย่างจริงจัง และไม่มีควบคุมที่ดีพอในหน่วยงาน - การจัดซื้อไม่เป็นไปตามขั้นตอนแห่งระเบียบพัสดุฯ - การตรวจสอบพัสดุประจำปี ไม่ทันตามกำหนดเวลา บัญชีคุมครุภัณฑ์ไม่ครบถ้วนและไม่เป็นปัจจุบัน		✓		
๓	การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ - จนท.ขาดประสบการณ์ด้านการเงิน - การจ่ายเงินไม่สอดคล้องกับแผนจ่ายเงิน - ขาดการวิเคราะห์ความเสี่ยง ก่อนการจ่ายเงินก่อน - การจัดทำรายงานการเงินไม่เป็นปัจจุบัน เนื่องจากภาระงานมีมาก - มีการดำเนินการนอกแผน ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด		✓		

ขั้นตอนที่ ๓ การประเมินค่าความเสี่ยงรวม

ขั้นตอนที่ ๓ รูปแบบพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีส้มและสีแดง จากตารางที่ ๒ มาท การหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐหรือเอกชน ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น เกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการกลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือ กระบวนการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ ตารางการประเมินค่าความเสี่ยงรวม

SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (หรือตารางเมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของการ เฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยง รวม จำนวนxรุนแรง
๑	กระบวนการใช้รถของทางราชการขาดประสิทธิภาพ -การนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้ในกิจธุระของตน นอกเหนือจากงานของทางราชการพร้อมทั้งเบิกค่าน้ำมัน เชื้อเพลิงไปใช้ด้วย - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบ ข้อกฎหมาย ไม่เพียงพอ -เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	๒	๓	๖
๒	กระบวนการบริหารพัสดุยังขาดประสิทธิภาพ - จนท.พัสดุไม่ลงบันทึกการนำวัสดุออกจากคลัง - ขาดการสำรวจความต้องการใช้วัสดุอย่างจริงจัง และไม่มี ควบคุมที่ดีพอในหน่วยงาน - การจัดซื้อไม่เป็นไปตามขั้นตอนแห่งระเบียบพัสดุฯ - การตรวจสอบพัสดุประจำปี ไม่ทันตามกำหนดเวลา บัญชีคุมครุภัณฑ์ไม่ครบถ้วนและไม่เป็นปัจจุบัน	๒	๓	๖
๓	การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ - จนท.ขาดประสบการณ์ด้านการเงิน - การจ่ายเงินไม่สอดคล้องกับแผนจ่ายเงิน - ขาดการวิเคราะห์ความเสี่ยง ก่อนการจ่ายเงินก่อน - การจัดทำรายงานการเงินไม่เป็นปัจจุบัน เนื่องจากภาระ งานมีมาก - มีการดำเนินการนอกแผน ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด	๒	๓	๖

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอน หลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอน รอง SHOULD
๑	กระบวนการใช้รถของทางราชการขาดประสิทธิภาพ -การนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้ในกิจธุระของตน นอกเหนือจากงานของทางราชการพร้อมทั้งเบิกค่าน้ำมัน เชื้อเพลิงไปด้วย - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบ ข้อกฎหมาย ไม่เพียงพอ -เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	๒	
๒	กระบวนการบริหารพัสดุยังขาดประสิทธิภาพ - จนท.พัสดุไม่ลงบันทึกการนำวัสดุออกจากคลัง - ขาดการสำรวจความต้องการใช้วัสดุอย่างจริงจัง และไม่ มีความคุมที่ดีพอในหน่วยงาน - การจัดซื้อไม่เป็นไปตามขั้นตอนแห่งระเบียบพัสดุฯ - การตรวจสอบพัสดุประจำปี ไม่ทันตามกำหนดเวลา บัญชีคุมครุภัณฑ์ไม่ครบถ้วนและไม่เป็นปัจจุบัน	๓	
๓	การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ - จนท.ขาดประสบการณ์ด้านการเงิน - การจ่ายเงินไม่สอดคล้องกับแผนจ่ายเงิน - ขาดการวิเคราะห์ความเสี่ยง ก่อนการจ่ายเงินก่อน - การจัดทำรายงานการเงินไม่เป็นปัจจุบัน เนื่องจากภาระ งานมีมาก - มีการดำเนินการนอกแผน ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด	๒	

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐหรือข่าย		x	X
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial		X	x
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ Customer/User	X	X	
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process	X	X	
กระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth	x	X	

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ

ระดับ	คำอธิบาย
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสียหายอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้ เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิภาพ การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	แดง
		ดี	พอใช้	อ่อน
๑	กระบวนการใช้รถของทางราชการขาดประสิทธิภาพ -การนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้ในกิจธุระของตนนอกเหนือจากงานของทางราชการพร้อมทั้งเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงไปใช้ด้วย - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบ ข้อกฎหมาย ไม่เพียงพอ -เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	✓		

[๑๕]

ที่	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	แดง
		ดี	พอใช้	อ่อน
๒	กระบวนการบริหารพัสดุยังขาดประสิทธิภาพ - จนท.พัสดุไม่ลงบันทึกการนำวัสดุออกจากคลัง - ขาดการสำรวจความต้องการใช้วัสดุอย่างจริงจัง และไม่มีควบคุมที่ดีพอในหน่วยงาน - การจัดซื้อไม่เป็นไปตามขั้นตอนแห่งระเบียบพัสดุฯ - การตรวจสอบพัสดุประจำปี ไม่ทันตามกำหนดเวลา บัญชีคุมครุภัณฑ์ไม่ครบถ้วนและไม่เป็นปัจจุบัน	✓		
๓	การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ - จนท.ขาดประสิทธิภาพด้านการเงิน - การจ่ายเงินไม่สอดคล้องกับแผนจ่ายเงิน - ขาดการวิเคราะห์ความเสี่ยง ก่อนการจ่ายเงินก่อน - การจัดทำรายงานการเงินไม่เป็นปัจจุบัน เนื่องจากภาระงานมีมาก - มีการดำเนินการนอกแผน ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด		✓	

แนวทางการประเมินค่าคะแนนระดับความเสี่ยงเทียบกับประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ประสิทธิภาพการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	ค่าประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความ เสี่ยงระดับ ต่ำ	ค่าความ เสี่ยงระดับ กลาง	ค่าความ เสี่ยง ระดับสูง
กระบวนการใช้รถของทางราชการขาดประสิทธิภาพ -การนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้ในกิจธุระของตนนอกเหนือจากงานของทางราชการพร้อมทั้งเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงไปใช้ด้วย - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบ ข้อกฎหมาย ไม่เพียงพอ -เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุมการกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง (๓)
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง (๕)	ค่อนข้างสูง (๖)
	อ่อน	ปานกลาง (๗)	ค่อนข้างสูง (๘)	สูง (๙)

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ประสิทธิภาพการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	ค่าประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความ เสี่ยงระดับ ต่ำ	ค่าความ เสี่ยงระดับ กลาง	ค่าความ เสี่ยง ระดับสูง
กระบวนการบริหารพัสดุยังขาด ประสิทธิภาพ - จนท.พัสดุไม่ลงบันทึกการนำวัสดุออก จากคลัง - ขาดการสำรวจความต้องการใช้วัสดุ อย่างจริงจัง และไม่มีควบคุมที่ดีพอใน หน่วยงาน - การจัดซื้อไม่เป็นไปตามขั้นตอนแห่ง ระเบียบพัสดุฯ - การตรวจสอบพัสดุประจำปี ไม่ทันตาม กำหนดเวลา - บัญชีคุมครุภัณฑ์ไม่ครบถ้วนและไม่เป็น ปัจจุบัน	ดี	ต่ำ	<u>ค่อนข้างต่ำ</u>	ปานกลาง (๓)
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง (๕)	ค่อนข้างสูง (๖)
	อ่อน	ปานกลาง (๗)	ค่อนข้างสูง (๘)	สูง (๙)
การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตาม ระเบียบ - จนท.ขาดประสบการณ์ด้านการเงิน - การจ่ายเงินไม่สอดคล้องกับแผนจ่ายเงิน - ขาดการวิเคราะห์ความเสี่ยง ก่อนการ จ่ายเงินก่อน - การจัดทำรายงานการเงินไม่เป็นปัจจุบัน เนื่องจากภาระงานมีมาก - มีการดำเนินการนอกแผน ไม่เป็นไปตาม แผนที่กำหนด	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง (๓)
	พอใช้	<u>ค่อนข้างต่ำ</u>	ปานกลาง (๕)	ค่อนข้างสูง (๖)
	อ่อน	ปานกลาง (๗)	ค่อนข้างสูง (๘)	สูง (๙)

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินระดับความเสี่ยง ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง ระหว่างคะแนน (๓) ถึง (๙) โดยเฉพาะที่อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยง การทุจริตตามลำดับความรุนแรง

กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินคุณภาพการจัดการหรือการควบคุมความเสี่ยง ในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลางเลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับต่ำ หรือค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงานหรือกระบวนการงานหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต นำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน และมาตรการนั้นยังสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาพิจารณาจัดทำมาตรการในครั้งนี้โดยมีมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติมจากรูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต ที่ได้จากการประเมินในครั้งนี้เพื่อขับเคลื่อนบังคับใช้ต่อไป

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต
๑	กระบวนการใช้รถของทางราชการขาดประสิทธิภาพ -การนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้ในกิจธุระของตน นอกเหนือจากงานของทางราชการพร้อมทั้งเบิกค่าน้ำมัน เชื้อเพลิงไปใช้ด้วย - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบ ข้อกฎหมาย ไม่เพียงพอ -เจ้าหน้าที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	๑.สร้างความเข้าใจให้กับบุคลากร ให้เข้าใจใน ระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒.เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่บุคลากร ในองค์กร โดยฝึกอบรม และเผยแพร่กิจกรรมด้าน การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึก ๓.หัวหน้าส่วนราชการต้องควบคุม กำกับดูแล ติดตามตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ ให้เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๔.ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิด แยกแยะ เรื่องผลประโยชน์ส่วนตัว และผลประโยชน์ส่วนรวม ๕.จัดทำมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน/ มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ/มาตรการจัดการ เรื่องร้องเรียนการทุจริต

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต
๒	กระบวนการบริหารพัสดุยังขาดประสิทธิภาพ - จนท.พัสดุไม่ลงบันทึกการนำวัสดุออกจากคลัง - ขาดการสำรวจความต้องการใช้วัสดุอย่างจริงจัง และไม่มีความคุ้มค่าในหน่วยงาน - การจัดซื้อไม่เป็นไปตามขั้นตอนแห่งระเบียบพัสดุฯ - การตรวจสอบพัสดุประจำปี ไม่ทันตามกำหนดเวลา บัญชีคุมครุภัณฑ์ไม่ครบถ้วนและไม่เป็นปัจจุบัน	๑. ชี้แจงให้ ความสำคัญ การจัดทำแผนและใช้พัสดุเท่าที่จำเป็น ๒. กำหนดระยะเวลาสำรวจความต้องการใช้วัสดุให้เพียงพอ ๓. แจ้งขั้นตอนการขอซื้อวัสดุฯ (workflow) เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง ๔. สรุปการจัดซื้อรวมทั้งการเบิก-จ่าย วัสดุ ทั้งหมด พร้อมแจ้งการดำเนินงานให้แต่ละกลุ่มงาน/ฝ่ายฯ / หน่วยงาน ทราบ ๕. กรณีมีการจัดซื้อนอกแผน ตามเหตุผลความจำเป็นเร่งด่วน ต้องได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจ ๖. กำหนดรายการวัสดุในคลัง และแจ้งให้กับหน่วยงาน ๗. กลับกรองจำนวนวัสดุ หากมีความจำเป็นต้องใช้ให้ระบุเหตุผล ๘. ขอความร่วมมือหน่วยงานจัดทำ stock ย่อย และทำสมุดควบคุม
๓	การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ - จนท.ขาดประสบการณ์ด้านการเงิน - การจ่ายเงินไม่สอดคล้องกับแผนจ่ายเงิน - ขาดการวิเคราะห์ความเสี่ยง ก่อนการจ่ายเงินก่อน - การจัดทำรายงานการเงินไม่เป็นปัจจุบัน เนื่องจากภาระงานมีมาก - มีการดำเนินการนอกแผน ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด	๑. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบดูแลข้อมูลให้ครบถ้วนและถูกต้อง ๒. กำหนดรายละเอียดหลักฐานที่สมบูรณ์ถือเป็นข้อปฏิบัติ ๓. ตรวจสอบข้อมูลให้การบันทึกบัญชีที่มีความถูกต้องมากที่สุด ๔. ปรับภาระงาน กระจายงาน และขออัตรากำลังทดแทน

ขั้นตอนที่ ๒ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง

โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ สี ได้แก่

- ✓ **สถานะสีเขียว** : ไม่เกิด กรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม
- ✓ **สถานะสีเหลือง** : เกิด กรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทัน่วงที่
ตามมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้
ได้ผลความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง < ๓
- ✓ **สถานะสีแดง** : เกิด กรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/ นโยบาย/
โครงการ/กิจกรรมเพิ่มขึ้นแผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริต
ไม่ลดลง ระดับความรุนแรง > ๓

ตารางที่ ๒ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	-การพัฒนาความรู้ด้านกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงาน สำหรับบุคลากรและ ผู้บริหารและ -ส่งเสริมการปฏิบัติงานตาม ประมวลจริยธรรม -การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด น่าน -เสริมสร้างความโปร่งใสในการใช้ ทรัพย์สินของทางราชการ -ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม บุคลากร เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรม องค์กรสุจริต -เสริมสร้างค่านิยมต่อต้าน การทุจริต	การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว -ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ -เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับ ติดตาม หรือ ตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	✓		

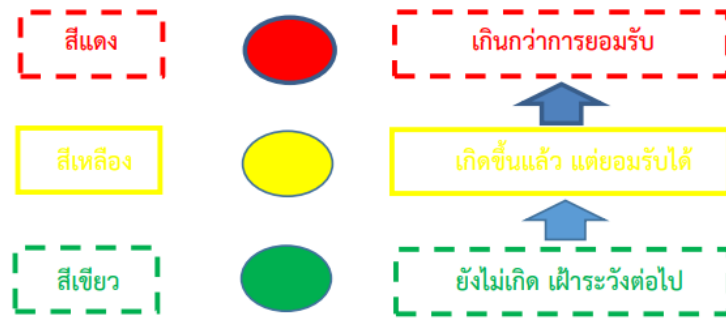
ที่	มาตรการป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๒	-การพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน สำหรับบุคลากรและผู้บริหารและ -ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม -เสริมสร้างความรู้ โปร่งใสในการบริหารงบประมาณ -ส่งเสริมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อป้องกันการทุจริต -ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากร เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต -เสริมสร้างค่านิยมต่อต้านการทุจริต	กระบวนการบริหารพัสดุยังขาดประสิทธิภาพ -ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ -เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	✓		
๓	- ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการและบุคลากรปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายการเงินและการคลังอย่างเคร่งครัด - ควบคุม กำกับ ดูแลข้าราชการและบุคลากรให้ปฏิบัติตามประกาศหลักเกณฑ์ การปฏิบัติเกี่ยวกับข้อร้องเรียน การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และการประพฤติมิชอบ อย่างเคร่งครัด	การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ -เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	✓		

ตารางที่ ๖ ให้รายงานสถานะของการเฝ้าระวังการทุจริตตามแผนบริหารความเสี่ยงในตารางที่ ๕ ว่าอยู่ในสถานะความเสี่ยงระดับใด เพื่อพิจารณา ทากิจกรรมเพิ่มเติม กรณีอยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้

สถานะสีเขียว : ไม่เกิด กรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันท่วงทีตามมาตรการ/ นโยบาย/ โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง

สถานะสีแดง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/ กิจกรรมเพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลง

ขั้นตอนที่ ๗ การจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๗ นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะ ซึ่งในขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมีการเพิ่มกิจกรรมหรือมาตรการอะไรเพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อหากระบวนการบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

๗.๑ เกินกว่าการยอมรับ (**สถานะสีแดง Red**) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๒ เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ (**สถานะสีเหลือง Yellow**) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๓ ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง (**สถานะสีเขียว Green**)

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

๗.๑ (สถานะสีแดง Red) เกินกว่าการยอมรับ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม
-	-

๗.๒ (สถานะสีเหลือง Yellow) เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม
-	-

๗.๓ (สถานะสีเขียว Green) ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว -ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ -เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	-การพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน สำหรับบุคลากรและผู้บริหารและ -ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม -การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน -เสริมสร้างความโปร่งใสในการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ -ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากร เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต -เสริมสร้างค่านิยมต่อต้านการทุจริต
กระบวนการบริหารพัสดุยังขาดประสิทธิภาพ -ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ -เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	-การพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน สำหรับบุคลากรและผู้บริหารและ -ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม -เสริมสร้างความโปร่งใสในการบริหารงบประมาณ -ส่งเสริมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อป้องกันการทุจริต -ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากร เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต -เสริมสร้างค่านิยมต่อต้านการทุจริต
การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ -เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	-การพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน สำหรับบุคลากรและผู้บริหารและ -ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม -เสริมสร้างความโปร่งใสในการบริหารงบประมาณ -ส่งเสริมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อป้องกันการทุจริต -ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากร เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต -เสริมสร้างค่านิยมต่อต้านการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๘ เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวม ว่ามีผลจากการบริหารความเสี่ยง การทุจริตตามขั้นตอนที่ ๗ มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด (สี) สถานะความเสี่ยง สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เพื่อ เป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม และประเมินผล

ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	(เขียว)	(เหลือง)	(แดง)
๑	กระบวนการตรวจสอบฎีกาทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน	-	-
๒	กระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณผ่านระบบ KTB Corporate Online	-	-
๓	การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว	-	-
๔	งานควบคุมงานก่อสร้าง	-	-

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยงความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๙ เป็นการจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริต หรือสถานะแผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ตารางที่ ๘ ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน ซึ่งหวังระยะเวลาของการรายงานผลของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอบ้านหลวง จะดำเนินการรายงานปีละ ๑ ครั้ง (ประมาณ เดือน กันยายน ๒๕๖๙)

ตารางที่ ๙ แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานสถานะแผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่.....	
หน่วยงานที่ประเมิน	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	
โอกาส/ความเสี่ยง	
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เผื่อระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ).....
ผลการดำเนินงาน	

ตารางที่ ๑๐ ตารางการเสนอขอปรับปรุงแผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ระหว่างปี (ทดแทนแผนเดิม)

หน่วยงานที่เสนอขอ.....		
วันที่เสนอขอ.....		
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงเดิม		
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงใหม่		
ผู้รับผิดชอบหลัก		
ผู้รับผิดชอบรองที่เกี่ยวข้อง		
เหตุผลในการเปลี่ยนแปลง	๑..... ๒..... ๓.....	
ประเด็นความเสี่ยงหลัก	เดิม	ใหม่

ส่วนที่ ๓ แผนการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบ้านหลวง

ปัจจัยความเสี่ยง การทุจริต	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการ ความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง			
กระบวนการใช้รถของ ทางราชการขาด ประสิทธิภาพ	๒	๓	๖	-การพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน สำหรับบุคลากรและ ผู้บริหารและ-ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม -การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน -เสริมสร้างความโปร่งใสในการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ -ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากร เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต -เสริมสร้างค่านิยมต่อต้านการทุจริต	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	-ทุกกลุ่มงานในสำนักงานสาธารณสุขอำเภอบ้านหลวง -งานตรวจสอบภายในและควบคุมภายใน
กระบวนการจัดซื้อจัด จ้างไม่เป็นไปตาม ระเบียบ	๒	๓	๖	-การพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน สำหรับบุคลากรและ ผู้บริหารและ-ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม -เสริมสร้างความโปร่งใสในการบริหารงบประมาณ -ส่งเสริมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อป้องกันการทุจริต -ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากร เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต -เสริมสร้างค่านิยมต่อต้านการทุจริต	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	-ทุกกลุ่มงานในสำนักงานสาธารณสุขอำเภอบ้านหลวง -งานตรวจสอบภายในและควบคุมภายใน

ปัจจัยความเสี่ยง การทุจริต	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการ ความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง			
การเบิกจ่าย งบประมาณที่ไม่ ถูกต้องตามระเบียบ	๒	๓	๖	-การพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน สำหรับบุคลากรและ ผู้บริหารและ-ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม -การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน -เสริมสร้างความโปร่งใสในการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ -ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากร เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต -เสริมสร้างค่านิยมต่อต้านการทุจริต	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	ทุกกลุ่มงานใน สำนักงานสาธารณสุข อำเภอบ้านหลวง -งานตรวจสอบภายใน และควบคุมภายใน

ส่วนที่ ๔ บรรณานุกรม

- ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านทุจริต กระทรวงสาธารณสุข.. คู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กรุงเทพมหานคร. กระทรวงสาธารณสุข, ๒๕๖๕

